

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Kristin Kikas
SA Kutsekoda
kristin.kikas@kutsekoda.ee

Teie 16.12.2024

Meie 06.02.2025 nr 2.2.-1/25/24-4

Taotluse läbi vaatamata jätmine

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) sai Teie täiendatud taotluse uuringus „OSKA tööjõu- ja oskuste vajaduse prognoosisüsteemi uuringud“ isikuandmete töötlemiseks ilma andmesubjekti nõusolekuta. Andmekaitse Inspeksioon jääb oma 03.12.2024 otsuses nr 2.2.-1/24/24-2 väljendatud seisukohale, korrates ja täiendades otsuse põhjendusi.

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 6 kohaselt on AKI kooskõlastust vaja taotleda kahel juhul:

1. kui uuring põhineb eriliiki isikuandmetel ning puudub valdkondlik eetikakomitee (IKS § 6 lg 4) või
2. kui tegemist on täidesaatva riigivõimu uuringu või analüüsiga, mis viiakse läbi poliitika kujundamise eesmärgil (IKS § 6 lg 5).

Vabariigi Valitsuse seaduse (VVS) § 1 kohaselt teostab Vabariigi Valitsus täidesaatvat riigivõimu Eesti Vabariigi põhiseaduse ja seaduste alusel vahetult või valitsusasutuste kaudu.

VVS § 38 nimetab täidesaatva riigivõimu asutustena valitsusasutused ja valitsusasutuste hallatavad riigiasutused. VVS § 39 lõige 1 sätestab, et valitsusasutused on riigi eelarvest finantseeritavad asutused, millele seadusega või seaduse alusel antud põhiülesandeks on täidesaatva riigivõimu teostamine. VVS § 39 lõige 3 loetleb valitsusasutused ning sätestab ühtlasi, et seadusega võib ette näha ka teisi valitsusasutusi.

Kutseaduse § 6 lõige 1 sätestab: Ühtse ja korrastatud kutseüsteemi arendamist korraldav asutus (edaspidi *kutseasutus*) on Haridus- ja Teadusministeerium. Seega kutseadusega loodud kutseasutus ei ole valitsusasutus.

Sihtasutuste seaduse § 1 lõike 1 järgi on sihtasutus eraõiguslik juriidiline isik, millel ei ole liikmeid ning mis on loodud vara valitsemiseks ja kasutamiseks põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks. Sihtasutus Kutsekoda on vastavalt sihtasutuse põhikirja punktile 2.1. loodud vara valitsemiseks ja kasutamiseks ühtse ja korrastatud kutseüsteemi loomisele ja arendamisele kaasaaitamise ja Eesti töötajate kvalifikatsiooni võrreldavuse ja teiste riikide poolt tunnustamise saavutamiseks eelduste loomise eesmärkidel.

Seega ei ole Sihtasutus Kutsekoda täidesaatva riigivõimu asutus. Sellest tulenevalt ei saa SA Kutsekoda olla iseseisevaks isikuandmete vastutavaks töötlejaks täidesaatva riigivõimu poliitika kujundamise eesmärgil tehtavate uuringute läbiviimisel IKS § 6 lõike 5 alusel.

Justiitsministeerium on andnud IKS § 6 lõike 5 kohta järgmise selgituse:

IKS § 6 lg-s 5 on sätestatud, et teadusuuringuks loetakse ka täidesaatva riigivõimu analüüsid ja uuringud, mis tehakse poliitika kujundamise eesmärgil. Siinkohal on oluline, et välja on toodud kaks tingimust, mis peavad olema täidetud. Esmalt analüüsid ja uuringud teostatakse täidesaatva riigivõimu poolt ning teisalt, uuringud ja analüüsid on vajalikud poliitika kujundamiseks. Põhiseaduse (edaspidi PS) § 86 sätestab, et täidesaatev riigivõim kuulub Vabariigi Valitsusele. PS kommenteeritud väljaandes on § 86 kohta märgitud, et Vabariigi Valitsus asub täidesaatva riigivõimu tipus. Talle kuulub koordineerimis- ja järelevalvefunktsioon täidesaatva riigivõimu asutuste üle. Nende kompetentside vorm ja sisu on eri asutuste suhtes erinev ning oleneb PS ja seaduste regulatsioonidest. PS ei ava valitsusasutuse mõistet, küll on seda tehtud VVS-s. Valitsusasutused on VVS § 39 lg 3 kohaselt ministeeriumid, kaitsevägi ja Riigikantselei, samuti ametid ja inspeksioonid ning nende kohalikud täidesaatva riigivõimu volitusi omavad asutused. Seadusega võib ette näha ka teisi valitsusasutusi. Nii näiteks on valitsusasutused ka prokuratuur ja vanglad.

Seadusandja on IKS § 6 lg-s 5 öelnud, et poliitika kujundamise uuringuid saab teha üksnes täidesaatev riigivõim. Eelnõu menetlemisega seonduvatest materjalidest ei ilmne, et seadusandja oleks antud küsimuses kaalunud ka muid võimalusi, nt IKS § 6 lg 5 kohaldamisala laiendamist laiemalt riigielu küsimustega seotud analüüsidele ja uuringutele. Seetõttu leiame, et IKS § 6 lg 5 tuleb tõlgendada kitsalt ning selle alusel saavad poliitika kujundamise analüüse ja uuringuid teha üksnes valitsusasutused.¹

Tulenevalt eeltoodust jätan teie taotluse läbi vaatamata.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

peadirektori volitusel

¹ Justiitsministeeriumi 22.01.2024 vastus selgitustaotlusele nr [2-6/24-7834-2](#)